

حضور در انتخابات از نگاه قرآن

حجت‌الاسلام والمسلمین میرتقی قادری*

مقدمه

در آستانه‌ی برگزاری سیزدهمین دوره‌ی انتخابات ریاست جمهوری در نظام جمهوری اسلامی، جا دارد با نگاه قرآنی میزان اهمیت حضور در انتخابات و رفتن پای صندوق برای انتخاب فرد اصلح را مورد تحلیل و ارزیابی قرار دهیم، تا بیشتر به رسالت و تکلیفی که در این عرصه‌ی سیاسی بر دوش ماست آگاه شویم. تدبیر در آیات قرآن کریم، بیانگر این معناست که به دلایل متعدد، حضور در انتخابات وظیفه و تکلیف شرعی است که تحت هیچ عنوانی نمی‌توان از انجام آن سر باز زد.

۱. حضور در انتخابات، تعاون در نیکی

از منظر قرآنی، آنچه حلقه‌ی مؤمنانه و متدینانه‌ی صالحین را از فاسقین متمایز می‌کند، تعاون بر نیکی و برّ و نیز فاصله گرفتن از تعاون بر اثم و همیاری با دشمنان است؛ از همین روست که می‌فرماید: «**وَ تَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَ التَّقْوَى وَ لَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَ الْعُدْوَانِ وَ اتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ**»^۱ و در انجام نیکی‌ها و دوری از ناپاکی‌ها یکدیگر را یاری دهید و هرگز در گناه و ستم، به هم یاری نرسانید و از خداوند پروا کنید که همانا سخت‌کیفر است.»

ناگفته پیداست از آن‌جا که حضور در انتخابات به معنای تقویت نظام برخواسته از خون هزاران شهید است، تعاون بر تقوا و برّ است و حضور نیافتن در انتخابات، به

* نویسنده و پژوهشگر.

معنای پاسخ دادن به خواست دشمنان نظام جمهوری اسلامی و مصداق تعاون بر اثم و هم‌سو شدن با دشمنان؛ بنابراین قطعاً کسانی که دل در گرو نظام جمهوری اسلامی دارند و متعبد به قرآن‌اند، حاضر نمی‌شوند از حضور در انتخابات کوتاهی کنند.

۲. حضور در انتخابات، مصداق عمل صالح

لازمه‌ی باور مؤمنانه، داشتن رفتار و عمل مؤمنانه است و داشتن عمل و رفتار مؤمنانه، حضور جدی و شایسته در انجام عمل صالح است؛ چراکه این، پیام و درس قرآنی است: «فَمَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا»^۱ پس هر که به دیدار پروردگارش (در قیامت و به دریافت الطاف او) امید و ایمان دارد، کاری شایسته انجام دهد و هیچ کس را در عبادت پروردگارش شریک نسازد.

یکی از رفتارهای شایسته مؤمنانه، بدون شک که مصداقی از تعاون در برّ و نیکی نیز به شمار می‌رود، حضور در انتخابات است. این کار، موجب تقویت نظام جمهوری اسلامی و یأس مستکبرین جهان و در رأس همه آمریکا خواهد بود. با تأمل در آیه‌ی مبارکه، به آسانی می‌توان به این نتیجه رسید که حضور در انتخابات به معنای پیوستن به حلقه‌ی مؤمنانه و تعاون و همیاری بر تقوا و برّ است. شرکت نکردن و حضور نیافتن در این امر نیز، به معنای تعاون بر اثم و راضی شدن به ستم مستکبرین است؛ از همین رو رهبر معظم انقلاب علیه السلام می‌فرماید:

انتخابات، سرمایه‌گذاری عظیم ملت ایران است؛ مثل اینکه شما سرمایه‌ی سنگین و عظیمی را در بانک می‌گذارید، بانک با آن کار می‌کند و شما از سودش استفاده می‌کنید. ملت ایران سرمایه‌گذاری عظیمی می‌کند، سپرده‌گذاری بزرگی انجام می‌دهد و سود آن را می‌برد. آرای یک‌یک شما مردم، سهمی است از همان سرمایه‌گذاری و سپرده‌گذاری. هر رأیی که شما در صندوق می‌اندازید، مثل این است که دارید بخشی از پول آن سپرده را تأمین می‌کنید. یک رأی هم اهمیت دارد. هرچه انتخابات پرشورتر باشد، عظمت ملت ایران بیشتر در چشم مخالفان و دشمنانش دیده خواهد شد، برای ملت ایران حرمت بیشتری خواهند گذاشت و دوستان شما هم در دنیا خوشحال می‌شوند.^۲

۱. کهف: ۱۱۰.

۲. بیانات مقام معظم رهبری علیه السلام، ۱۳۸۸/۰۱/۰۱

۳. حضور در انتخابات، مبارزه با سلطه دشمنان

از الفبای فرهنگ و باور قرآنی، این است که کفار تحت هیچ عنوانی حق ندارند بر مؤمنین استیلا پیدا کنند و آنها را تحت سلطه قرار دهند؛ از همین رو قرآن کریم به عنوان یک ضابطه و اصل می فرماید: «**وَ لَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا**؛^۱ و خداوند هرگز کافران را بر مؤمنان تسلطی نداده است»

امام علی علیه السلام نیز می فرماید: «**اتَّقُوا اللَّهَ فِي عِبَادِهِ وَبِلَادِهِ فَإِنَّكُمْ مَسْئُولُونَ حَتَّى عَنِ الْبِقَاعِ وَ الْبَهَائِمِ وَ أَطِيعُوا اللَّهَ وَ لَا تَعْصُوا**»^۲ از خدا نسبت به بندگان و شهرهایش پروا کنید که دارای مسؤولیت هستید. حتی نسبت به زمین‌ها و حیوانات و خداوند را اطاعت کنید و از نافرمانی او بپرهیزید.»

شرکت نکردن در انتخابات، حضور نیافتن پای صندوق رأی و شانه خالی کردن از این تکلیف، قطعاً به معنای زمینه‌سازی سلطه‌ی کفار و مستکبرین خواهد بود. امتی که پیام قرآنی (سلطه‌ناپذیری) را دریافته و با نفس مسیحایی رهبر عارف و سالکی چون امام خمینی رحمته الله علیه و خلف صالحش رهبر معظم انقلاب، حضرت آیت‌الله خامنه‌ای رحمته الله علیه رشد معنوی و سیاسی یافته، هرگز چنین خطایی نمی‌کند که پس از چهل سال مبارزه با سلطه‌طلبان، با حضور نیافتن در انتخابات راه سلطه‌ی کفار را فراهم نماید.

۴. حضور در انتخابات، زمینه‌سازی برای نصرت خدا

هرچند ممکن است با محاسبات مادی و ظاهری دشمنان از نظر «عده»، یعنی تعداد نفر و جمعیت نظامی و «عده»، یعنی تسلیحات برتری داشته باشند، امروز جمهوری اسلامی به صورت معجزه‌آسایی در اوج اقتدار نظامی قرار دارد و همین موجب وحشت استکبار جهانی شده است. اگر هم در جهاتی آسیب‌پذیر باشد، آنچه در محاسبات دشمنان قرار نمی‌گیرد امدادهای غیبی و نصرت حق تعالی است؛ از همین رو قرآن کریم خطاب به سپاه اسلام و همه‌ی کسانی که دنبال نصرت رساندن حق‌اند، وعده داده و می‌فرماید: «**يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن تَنْصُرُوا اللَّهَ يَنْصُرْكُمْ وَ يَنْبِتْ أَقْدَامَكُمْ**»^۳ ای کسانی که ایمان آوردید، اگر خدا را یاری کنید، شما را یاری می‌کند و

۱. نساء: ۱۴۱.

۲. محمد دشتی؛ ترجمه‌ی نهج‌البلاغه؛ خ ۱۶۶.

۳. محمد: ۷.

گام‌هایتان را استوار می‌سازد.» بی‌تردید شرکت در انتخابات، به معنای نصرت و یاری رساندن به جبهه‌ی حق و مستضعفین است. اگر چنین نصرت خالصانه‌ای انجام گیرد، نباید شک کرد که نصرت الهی نصیب امت اسلامی خواهد شد.

۵. حضور در انتخابات، مصداق تغییر در سرنوشت

انتخاب رئیس قوه‌ی مجریه، به معنای مسلط ساختن وی بر سرنوشت کشور در حوزه‌ی مدیریتی، سیاسی و فرهنگی است و این سرنوشت، با رأی مستقیم مردم رقم می‌خورد. حال که این چنین است، نباید اجازه بدهیم هر کسی سرنوشت کشور را برعهده گیرد. باید با حضور اکثریت و انتخاب اصلح، سرنوشت سیاسی، اقتصادی، نظامی و فرهنگی، به شایسته‌ترین فرد محول شود؛ چراکه این پیام قرآنی است: **«إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ وَإِذَا أَرَادَ اللَّهُ بِقَوْمٍ سُوءًا فَلَا مَرَدَّ لَهُ وَ مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَالٍ»**^۱ همانا خداوند حال قومی را تغییر نمی‌دهد تا آن‌که آنان حال خود را تغییر دهند و هرگاه خداوند برای قومی آسویی بخواهد، پس هیچ برگشتی برای آن نیست و در برابر او، هیچ دوست و کارساز و حمایت‌کننده‌ای برای آنان نیست.»

۶. حضور در انتخابات، مصداق شکر نعمت

بدون شک نظام جمهوری اسلامی، نعمتی است که به برکت رهبری فقیه بلندمرتبه، عارف و سالک، حضرت امام خمینی علیه السلام در کشور ما استقرار پیدا کرده و سی سال پس از وی، همان راه با صلابت و قدرت بیشتر، توسط مقام معظم رهبری علیه السلام ادامه پیدا کرده است. براساس آموزه‌ی وحیانی و قرآنی، کمترین وظیفه شکر این نعمت است. یکی از راه‌های شکر نعمت، حضور در انتخابات است که تأیید دیگری بر مشروعیت و مقبولیت نظام جمهوری اسلامی است؛ چراکه قرآن می‌فرماید: **«لَئِنْ شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ وَلَئِنْ كَفَرْتُمْ إِنَّ عَذَابِي لَشَدِيدٌ»**^۲ اگر شکرگزاری کنید، (نعمت خود را) بر شما خواهم افزود و اگر ناسپاسی کنید، مجازاتم شدید است.»

۷. حضور در انتخابات، سپردن امانت به اهلش

از منظر قرآن، حکومت امانت الهی است و باید آن را به دست فردی سپرد که

۱. رعد: ۱۱.

۲. ابراهیم: ۷.

شایستگی عملیاتی کردن محتوایش (همان اوامر و نواهی الهی و اجرای عدالت) را داشته باشد؛ از همین رو می‌فرماید: «إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَىٰ أَهْلِهَا وَإِذَا حَكَمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ أَنْ تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ إِنَّ اللَّهَ نِعِمَّا يَعِظُكُمْ بِهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ سَمِيعاً بَصِيراً»^۱ همانا خداوند فرمانتان می‌دهد که امانت‌ها را به صاحبانش بدهید و هرگاه میان مردم داوری کردید، به عدل حکم کنید. چه نیک است آنچه خداوند شما را بدان پند می‌دهد. بی‌گمان خداوند شنوای بیناست.»

حضور امت اسلامی در پای صندوق انتخابات و انتخاب شخص شایسته، به معنای سپردن حکومت و امانت به اصلح است که وظیفه‌ی شرعی و تکلیف دینی است و آیه‌ی مبارکه برعهده‌ی همه گذاشته است. کسی که تعهد دینی دارد، نمی‌تواند شانه از انجام این تکلیف خالی کند؛ از همین رو رهبر معظم انقلاب علیه السلام می‌فرماید:

یقیناً ورودی‌های میدان سیاست باید کنترل شود. میدان اداره‌ی کشور و مدیریت کشور است؛ مگر شوخی است؟ یک کشور را می‌خواهند دست یک نفر بسپرنند؛ لذا باید ورودی‌های این میدان کنترل شود و معلوم گردد کسی که دارد می‌آید، کیست؛ اصلاً عرضه‌ی این کار را دارد یا ندارد؛ بعد، اعتقاد به این کار دارد یا ندارد؛ بعد، اصلاً می‌فهمد در کشور چه کار باید کرد یا نه. ملاک‌هایی وجود دارد. باید کسانی باشند که این ملاک‌ها را ببینند و بسنجند. قانون اساسی این را پیش‌بینی کرده است. شما معیارها را می‌دانید. خوشبختانه کشور ما کشور جوانی است؛ لذا چهره‌ی جوان کشور اقتضا می‌کند، نشاطی خوب و قوی و جوانانه در کل دستگاه اجرایی وجود داشته باشد. نگاه کنید و ببینید واقعاً چه کسی طرفدار انقلاب، طرفدار دین، طرفدار عدالت و طرفدار عدم تبعیض بین فقیر و غنی است؛ چه کسی کفایت و دنبال‌گیری و نشاط لازم را دارد؛ چنین کسی را پیدا کنید.^۲

۱. نساء: ۵۸.

۲. بیانات مقام معظم رهبری علیه السلام در دیدار با دانشجویان بسیجی، ۱۳۸۴/۳/۵
<https://farsi.khamenei.ir/speech-content?id=3292>